

LBRIS

We know
books

J.R.R. Tolkien

**CELE DOUĂ
TURNURI**

A doua parte a trilogiei
STĂPÂNUL INELELOR

Ediție revizuită și adăugită

pământ. Era afară, în beznă. Iar Frodo trăia, dar se afla în mâinile Dușmanului.

Aici se sfârșește partea a doua a istoriei Războiul Inelului.

Partea a treia, ÎNTOARCEREA REGELUI, povestește despre ultima apărare împotriva Umbrei și despre sfârșitul misiunii primite de Purtătorul Inelului.

Cuprins

CARTEA A TREIA

I Pieirea lui Boromir	13
II Cavalerii din Rohan	25
III Uruk-hai	60
IV Arborebărbos	84
V Călărețul Alb	122
VI Regele din Lăcașul Auriu	149
VII Văgăuna lui Helm	179
VIII Drumul spre Isengard	205
IX Lesturi și resturi	231
X Glasul lui Saruman	254
XI <i>Palantírul</i>	272

CARTEA A PATRA

I Îmblânzirea lui Sméagol	295
II Străbaterea Smârcurilor	321
III Poarta Neagră e închisă	345
IV În care e vorba despre mirodennii și despre tocănița de iepure	363
V Fereastra de la Apus	385
VI Heleșteul Neîngăduit	416
VII Călătoria spre Răscruce	433
VIII Scările din Cirith Ungol	447
IX Bârlogul lui Shelob	468
X Ce alege jupânul Sam cel Înțelept ..	484

I

Pieirea lui Boromir

Aragorn urca în fugă dealul. Din când în când, se pleca la pământ. Hobbiții aveau pasul ușor și urmele lor nu erau lesne de deslușit, nici măcar pentru un Pribeag, însă către creastă cărăruia se încrucișa cu un pârâu, așa că desluși în glia reavănă ceea ce căuta. „Pricep prea bine semnele acestea, își zise el. Frodo s-a avântat pe deal, în sus. Mă-ntreb ce-o fi văzut de pe culme. Dar, iată, cale-ntoarsă a făcut și-a coborât colina iar.“

Aragorn șovăi. Își dorea și el să ajungă pe jilțul înalt, nădăjduind să vadă de acolo ceva care să-l călăuzească printre nedumeririle sale, dar timp n-avea de irosit. Țâșni deodată înainte și porni în fugă către culme, luând-o de-a curmezișul peste lespezile uriașe, apoi în sus, pe scări. Se așeză pe jilțul înalt și privi în zare. Numai că soarele îi păru întunecat, iar lumea – înnegurată, depărtată. Își aruncă ochii împrejur, pornind dinspre miazănoapte, dar, afară de colinele din zare, nimic nu i se dezveli privirii; iar de nu s-ar fi aflat așa departe, ar fi văzut din nou, în țăriile cerului, o pasăre uriașă, ca o pajură, lăsându-se molcom, în cercuri largi, la pământ.

Și, chiar în vreme ce scruta împrejurimile, urechea lui dibace prinse niște sunete ce veneau dinspre codrii de la poale, de pe malul apusean al Râului. Se încordă. Auzi strigăte și printre ele desluși cu groază nespūsă glasurile aspre ale orcilor.

Apoi, brusc, răsună chemarea adâncă a unui corn măreț, iar vaierul lui se izbi de povârnișuri și ecoul umplu hăurile, copleșind cu un urlat atotputernic vuietul cascadei.

– Cornul lui Boromir! strigă el. E la ananghie!

Țâșni de pe scări și făcu un salt pe cărăruie.

– Vai mie! Mă urmărește nenorocul astăzi și toate-mi merg de-a-ndoaselea. Unde-o fi Sam?

Pe măsură ce alerga, strigătele deveneau tot mai puternice, dar cornul răsună acum mai slab, mai sfâșietor. Fioaroase și pătrunzătoare se înălțau ale orcilor urlete și, fără veste, chemarea cornului pieri. Aragorn străbătu ultimul povârniș, dar, înainte să ajungă la poalele colinei, vacarmul se potoli, și, când o luă la goană spre stânga, într-acolo, sunetul se stinse treptat, până nu se mai auzi deloc. Se năpusti printre arbori, scoțându-și spada lucitoare și strigând: *Elendil! Elendil!*

Îl găsi pe Boromir într-o poieniță din apropierea lacului – să fi fost la o milă de Parth Galen. Stătea sprijinit cu spatele de un copac uriaș, de parcă s-ar fi odihnit. Dar Aragorn văzu că era ciuruit de-o groază de săgeți cu pană neagră; ținea încă în mână sabia, frântă însă, de la mâner; alături, stătea cornul spart în două. Împrejurul și la picioarele lui, zăceau mormane de orci măcelăriți.

Aragorn îngenunche lângă el. Boromir deschise ochii și se căzni să vorbească.

Până la urmă, rosti molcom:

– Am încercat să-i iau Inelul lui Frodo. Îmi pare rău, mi-am dat obolul...

Se uită pieziș la vrăjmașii răpuși.

– S-au dus piticuții, orcii i-au luat cu ei. Cred însă că-s în viață, pentru că i-au pus în lanțuri.

Tăcu și pleoapele-i căzură grele. După o clipă, rosti iar:

– Rămas-bun, Aragorn! Du-te la Minas Tirith și scapă-mi oamenii! Eu, unul, am dat greș.

– Nu, zise Aragorn, luându-i mâna și sărutându-l pe frunte. Am biruit. Puțini se pot lăuda cu astfel de izbândă. Fii pe pace! Minas Tirith n-o să cadă.

Boromir surâse.

– Încotro au luat-o? Era și Frodo cu ei? îl întrebă Aragorn.

Dar Boromir nu mai rosti nici o vorbă.

– Vai mie! făcu Aragorn. Astfel se stinge vlăstarul lui Denethor, Seniorul Turnului Străjii. Și ce sfârșit amar! Frăția-i toată risipită. Și cel care-a greșit sunt eu. Zadarnic s-a-ncrezut Gandalf în mine. Acum ce să mai fac? Boromir mi-a lăsat cu limbă de moarte să plec la Minas Tirith și asta e și voia inimii mele, dar unde-or fi Inelul și Purtătorul lui? Cum să le dau de urmă, ca să salvez onoarea din ruină?

Rămase o vreme în genunchi, hohotind aplecat, cu mâna lui Boromir încleștată într-a sa. Așa îl găsiră Legolas și Gimli. Veniseră dinspre povârnișurile apusene ale colinei, târându-se fără preget printre arbori, ca după vânat. Gimli ținea securea în mână, iar Legolas cuțitul lui cel lung; nu mai avea nici o săgeată. Când ajunseră în poieniță, încremeniră uluiți; apoi își plecară frunțile o clipă, cu durere, căci pricepură îndată ce se petrecuse.

– Vai mie! zise Legolas, apropiindu-se de Aragorn. Am hăituit și-am sfârtecat o groază de orci în codru, dar am fi fost mai de folos aici. Am dat fuga de cum am auzit cornul, se pare însă că-i prea târziu. Mă tem că ești rănit de moarte.

– Boromir s-a prăpădit, zise Aragorn. Eu sunt nevătămat, căci n-am fost aici, cu el. A căzut apărându-i pe hobbiți, pe când eram departe, pe colină.

– Hobbiții! strigă Gimli. Păi, unde sunt? Unde e Frodo?

– Nu știu, răspunse Aragorn pierit. Până să moară, Boromir mi-a spus că orcii i-au legat; și bănuia că erau încă în viață. L-am trimis să-i urmărească pe Merry și pe Pippin, dar nu l-am întrebat dacă Frodo și Sam erau cu el, decât atunci când

a fost prea târziu. Azi toate mi-au mers de-a-ndoaselea. Ce facem acum?

– Întâi, să ne-ngrijim de răposat, spuse Legolas. Nu-l putem lăsa să zacă așa ca o mortăciune, printre orcii ăștia scârboși.

– S-o facem însă iute, zise Gimli. Nici lui nu i-ar plăcea să zăbovim. Trebuie să luăm urma orcilor, de mai e vreo nădejde că-s vii ostaticii din Frăție.

– Dar nu știm dacă Purtătorul Inelului e printre ei sau nu, zise Aragorn. Se cuvine oare să-l părăsim? N-ar trebui să-l căutăm pe el întâi? Ce-alegere cumplită ni se cere!

– Atunci să-ncepem cu ce-i mai degrabă, spuse Legolas. N-avem nici vreme, nici unelte să ne-nhumăm cum se cuvine camaradul și nici să-i facem un mormânt. Am putea să-i ridicăm o movilă de piatră.

– Ar fi anevoios și ne-ar lua mult timp, căci bolovanii potrivii nu-i putem găsi decât pe malul râului, zise Gimli.

– Atunci să-l așezăm într-o luntre cu tot cu armele sale și ale vrăjmașilor răpuși, zise Aragorn. O să-l trimitem spre cascada Rauros și-o să-l încredințăm Anduinului. Râul Gondorului se va-ngriji ca oasele să nu-i fie spurcate de vreo făptură ticăloasă.

Se apucară iute să cerceteze stârvurile orcilor, adunându-le grămadă săbiile, coifurile sparte și scuturile.

– Ia uități-vă! strigă Aragorn. Am găsit însemnele!

Scoase din mormanul sinistru de arme două cuțite cu lama subțire, incrustate cu auriu și roșu, iar apoi găsiră și tecile negre, bătute în nestemate mici, sângerii.

– Astea nu sunt scule orcești, zise el. Le-au purtat hobbiții. Fără doar și poate, orcii i-au dezarmat, dar s-au temut să păstreze cuțitele, știind că-i vorba de făuririle copleșite de blesteme ale apusenilor, spre ruina Mordorului. Ei, acu',

dacă mai trăiesc, prietenii noștri sunt complet dezarmați. Am să iau aceste lucruri, în speranța deșartă c-o să li le-napoiez.

– Iar eu, spuse Legolas, am să iau toate săgețile pe care le găsec, căci tolba mi-e goală.

Scotoci prin grămadă, pe de lături, și găsi multe întregi și mai lungi decât cele folosite de orci. Le cercetă îndecaproape.

Iar Aragorn se uită la trupurile sfârtecate și zise:

– Mulți dintre cei care zac aici nu-s din Mordor. Unii se trag de la soare-apune, din Munții Cețoși, că doar oi mai ști și eu câte ceva despre orci și despre neamul lor. Și iată și-alții ce-mi par cam ciudați. Veșmintele lor nu-s, nicidecum, după croiala orcească!

Se referea la patru oșteni orci de statură mai înaltă, oacheși, cu ochii pieziși, cu picioarele groase și mâinile mari. Erau înarmați cu săbii scurte, late, fără curbura tășurilor orcești, și-aveau arcuri de răchită, de aceeași formă și lungime cu ale oamenilor. Pe scuturile lor, în mijloc, se vedea o ticluire ciudată: o mână mică, albă pe un fundal negru; în partea din față a coifurilor lor era incrustată cu un metal alb runa S.

– N-am mai văzut însemnele astea niciodată, zise Aragorn. Ce-or fi vrând să spună?

– S vine de la Sauron, îi răspunse Gimli. Nu-i greu de descifrat.

– Nu, făcu Legolas. Sauron nu folosește rune de-ale elfilor.

– Și nici nu-și spune numele adevărat; nu îngăduie nici măcar să-i fie scris sau rostit, zise Aragorn. Mai mult, nu folosește albul. Orcii care slugăresc în Barad-dûr au drept semn Ochiul Roșu.

Rămase o clipă pe gânduri.

– Bănuiesc că S vine de la Saruman, adăugă el, într-un târziu. Nu-s semne bune în Isengard, iar Apusul a devenit nesigur. E așa cum s-a temut Gandalf: într-un fel sau altul,

trădătorul Saruman a aflat de călătoria noastră. Se pare că știe și de căderea lui Gandalf. Iscoadele din Moria or fi scăpat pe sub nasul străjerilor din Lórien sau or fi ocolit ținutul acela și-or fi venit în Isengard pe alte căi. Orcii călătoresc repede. Dar Saruman are mai multe canale prin care primește vești. Ții minte păsările?

– Până una-alta, n-avem vreme de dezlegat cimilituri, zise Gimli. Hai să-l ducem pe Boromir de-aici!

– Dar după ce terminăm treaba, va trebui să dezlegăm și cimilituri, dacă-i vorba s-o luăm pe calea cea bună, răspunse Aragorn.

– Poate că nici nu există vreo cale bună, rosti Gimli.

Gnomul își luă securea și începu să taie câteva crengi. Le prinseră cu coarde de arc și își așternură mantiile peste ele. Pe năsălia aceasta improvizată își purtară tovarășul la mal, împreună cu trofeele sale din ultima bătălie, alese de ei să-l însoțească. Nu era cale lungă, dar nici nu le-a fost ușor, căci Boromir fusese un bărbat înalt și puternic.

Aragorn rămase la malul apei, ca să păzească năsălia, în timp ce Legolas și Gimli o luară iute înapoi, pe jos, spre Parth Galen. Aveau de mers mai bine de o milă, așa că trecu ceva vreme până când se întoarseră, vâslind iute în două bărci de-a lungul malului.

– Ce ciudat! exclamă Legolas. Nu erau decât două bărci trase pe mal. A treia a dispărut fără urmă.

– Au trecut orcii pe-acolo? întrebă Aragorn.

– N-am observat nici un semn de-al lor, răspunse Gimli. Oricum, dacă veneau, nu mai rămâneau nici bărcile, nici bagajele. Le-ar fi luat cu ei sau le-ar fi distrus pe toate.

– Am să cercetez pământul când o s-ajungem acolo, zise Aragorn.

Și astfel, îl așezară pe Boromir în luntrea care avea să-l poarte departe. Gluga cenușie și mantia primită de la elfi le

împăturiră și i le puseră sub cap. Îi pieptănară pletele lungi, negre și i le răsfirară pe umeri. La brâu, îi strălucia cingătoarea de aur primită în Lórien. Coiful i-l așezară alături, iar în poală, cornul spart, precum și mânerul, și resturile sabiei sale rupte; la picioare îi puseră săbiile vrăjmașilor. Apoi, după ce legară prora de pupa celeilalte bărci, îl traseră la apă. Vâsliră trist de-a lungul malului și, după ce cotiră în canalul cu unde repezi, trecură de pajiștea înverzită de la Parth Galen. Povârnișurile abrupte ale înălțimilor Tol Brandir luceau: trecuse bine de amiază. Pe măsură ce se îndreptau spre miazăzi, din Rauros se înălțau aburi, licărind tremurător dinaintea lor – o pulbere de aur. Vuietul și tunetul cascadei zguduiau văzduhul neclintit.

Dezlegară și împinseră plini de mâhnire luntrea funerară: acolo zăcea Boromir și se odihnea în pace, lunecând peste sânul undelor călătoare. În vreme ce vâsleau îndărăt, pe el îl luă curentul. Trecu plutind pe lângă ei și luntrea se depărtă până când ajunse un punct întunecat în lumina aurie; apoi, brusc, dispăru. Cascada Rauros curgea nestingherită la vale. Râul îl luase pe Boromir, fiul lui Denethor, și astfel nimeni nu-l mai zări vreodată în Minas Tirith, contemplând dimineața din Turnul Alb. Dar după aceea, multă vreme se vorbi în Gondor despre cum trecuse luntrea elfească peste cascada și peste heleșteul înălbit de spumă, și îl purtase în jos, prin Osgiliath și prin nenumăratele guri ale Anduinului, până la Marea cea Mare, în noapte, sub cerul plin de stele.

Cei trei rămaseră o vreme tăcuți, uitându-se lung în urma lui. Apoi Aragorn vorbi:

– Îl vor căuta cu privirea din Turnul Alb, dar el nu se va mai întoarce nici de pe mare, nici din munți.

Și începu atunci să cânte încetșor:

Prin Rohan, peste mlaștini și câmpii cu iarba-naltă
Vine Vântul de Apus, printre ziduri îmi tresaltă.

„Ce solii mi-aduci din vest, pe seară, tu, neobosite vânt?
L-ai zărit pe Boromir, voinicul, pe lună, sub al stelelor veșmânt?”
„L-am văzut pribegind peste șapte izvoare, peste ape mari,
cenușii;
L-am văzut pășind pe tărâmurii deșarte, până s-a dus pe pustii
În umbrele de miazănoapte. Apoi, nu mai știu.
Să fi auzit vântul de-apus cornul de os al lui Denethor fiu?”
„O, Boromir! Am privit de pe ziduri, departe, spre miazănoapte,
Dar nu te-ai arătat de pe tărâmul deșert de care oamenii n-au
parte.”

Apoi cântă Legolas:

Vântul de Miazăzi dinspre mare, de pe dune și steiuri zboară,
Purtând vaietul pescărușilor, apoi la poartă cu geamăt coboară.
„Ce vești din miazăzi mi-aduci pe-nserat, tu, vânt de suspin?
Unde-i voinicul Boromir? Zăbovește prea mult și mă umple de
chin.”
„Nu mă-ntreba unde îi e lăcașul – puzderie de oseminte acolo
au lăsat,
Pe țârmuri albe, pe țârmuri negre, sub cerul de furtună frământat;
Atâția au străbătut Anduinul s-ajungă la tremurătoarea mare.
Întrebă-l pe Vântul de Miazănoapte cel ce-mi trimite vești sub
soare.”
„O, Boromir! Îndărătul porții drumul către mare o ia spre
miazăzi,
Dar tu nu te-ai întors cu țipătul pescărușilor din gurile mării
pustii.”

După aceea, Aragorn cântă iar:

Vântul de Miazănoapte colindă dinspre Poarta Regilor, peste
urlătoare,
Și cornul lui răsună prin turn curat, ca o răcoare.
„Ce vești mi-aduci acum din miazănoapte, o, tu, prea aprig
vânt?”

„Ce vești de la Boromir Viteazu”? Căci dus e de demult.”
„I-am auzit strigarea mai jos de Amon Hen. Acolo atâți po-
trivnici a-nfruntat!
Scutul despicat și sabia lui frântă pe ape i le-au dat.
Și spre odihnă blândă capul mândru, chipul tandru și mădu-
larele i-au pus.
Iar Rauros, cascada aurie Rauros, la sânul ei l-a dus.”
„O, Boromir! Turnul Străjii spre miazănoapte va privi
Spre Rauros, cascada aurie Rauros, de-a pururea și-o zi.”

Cu acestea, sfârșiră. Apoi întoarseră barca și porniră cât
puteau de iute contra curentului, îndărăt, la Parth Galen.

– Mi-ai lăsat mie Vântul de Răsărit, rosti Gimli, dar n-am
nă scot o vorbă despre el.

– Așa se și cuvine, zise Aragorn. Cei din Minas Tirith
sunt răbdători cu Vântul de Răsărit, dar nu-i cer vești. Acum
că Boromir și-a găsit calea, trebuie să ne-o aflăm și noi
degrabă pe-a noastră.

Aruncă o privire iute, dar scrutătoare, asupra pajiștii în-
verzite, plecându-se mereu la pământ.

– Picior de orc n-a călcat pe-aici, spuse el. Altminteri,
nimic nu e sigur. Toate urmele noastre dus-întors se văd
deslușit. Nu-mi dau seama dacă a revenit vreun hobbit de
când îl căutăm pe Frodo.

Se duse iar la mal aproape de locul unde firicelul de apă
se vărsa în râu.

– Aici sunt câteva urme clare, zise el. Un hobbit s-a tot
vânturat în apă și-napoi, dar nu-mi dau seama când.

– Și cum crezi tu atunci că s-ar dezlega cimilitura asta? îl
întrebă Gimli.

Aragorn nu răspunse pe dată, ci se întoarse în tabăra lor,
să se uite la bagaje.

– Lipsesc două ranițe, zise el, și una din ele e sigur a lui
Sam: era destul de grea. Acesta-i, prin urmare, răspunsul:

Frodo a plecat cu barca, împreună cu slujitorul său. Trebuie să se fi întors în timp ce noi toți eram departe. M-am întâlnit cu Sam când urcam colina și i-am spus să vină după mine, dar pur și simplu nu m-a ascultat. I-a citit gândurile stăpânului său și s-a întors aici înainte ca Frodo să fi plecat. Nu i-a fost ușor să scape de Sam.

– Dar de ce să ne fi lăsat așa, fără să ne spună? zise Gimli. Ciudată faptă!

– Și demnă de toată lauda, adăugă Aragorn. Cred că Sam a avut dreptate. Frodo n-a vrut să-și ia prietenii cu el, în Mordor, la moarte sigură. Dar știa una și bună, că trebuie să ajungă acolo. S-a întâmplat ceva după plecarea noastră, ceea ce l-a făcut să-și înfrângă spaima și-ndoiala.

– Poate că au dat peste el hăitașii orci și-a fost nevoit să fugă, zise Legolas.

– Da, bineînțeles c-a fugit, spuse Aragorn, dar cred că nu din pricina orcilor.

Însă nu scoase o vorbă despre temerile sale în legătură cu ceea ce-l făcuse pe Frodo să ia brusc această hotărâre și să fugă. Multă vreme avea să păstreze taina ultimelor cuvinte ale lui Boromir.

– Ei bine, măcar am lămurit cât de cât lucrurile, pentru o vreme, zise Legolas. Frodo nu mai e pe malul ăsta al râului; numai el putea să ia barca. Iar Sam îl însoțește; numai el putea să ia ranița.

– Prin urmare, spuse Gimli, avem de ales fie să ne suim în barca asta care ne-a mai rămas și s-o pornim pe urmele lui Frodo, fie s-o luăm pe jos, după orci. Oricare ne-ar fi alegerea, speranțele sunt la fel de slabe. Am pierdut cam mult timp.

– Ia stai să mă gândesc puțin, zise Aragorn. Fie ca alegerea pe care o fac să fie cea bună și astfel să preschimbe soarta nefastă a acestei zile nefericite. Rămase o clipă pe

gânduri. Am să mă iau după orci, rosti el într-un târziu. L-aș fi călăuzit pe Frodo către Mordor și l-aș fi însoțit până la capăt, dar, dacă mă apuc să-l caut acum prin pustie, va trebui să-i las pe ostatici pradă torturilor și morții. În sfârșit, îmi spune și mie inima ceva limpede: soarta Purtătorului Inelului nu mai e în mâinile mele. Frăția și-a împlinit menirea. Cu toate acestea, noi, cei care-au rămas, nu-i putem abandona pe-ai noștri cât mai avem un strop de vlagă. Hai! La drum! Lăsați aici tot ce nu ne e de absolută trebuință. O să mergem întins zi și noapte!

Traseră ultima barcă pe uscat și o duseră spre pâcul de arbori. Puseră sub ea tot calabalâcul care le prisosea și nu-l puteau căra cu ei. Apoi plecară de la Parth Galen. Era pe la chindie când ajunseră iar în poienița unde se prăpădise Boromir. Acolo luară urmele orcilor. Nu le-a fost greu deloc.

– Nici un alt neam nu face asemenea prăpăd, zise Legolas. Se pare că tare le place să sfărtece și să nimicească tot ce crește, chiar dacă nu le stă în cale.

– Cu toate acestea, sunt iuți de picior, adăugă Aragorn, și-s neobosiți. Iar mai încolo s-ar putea să ne căutăm cărarea pe pământuri pietroase și pustii.

– Atunci, după ei! zise Gimli. Și gnomii sunt în stare să jină pasul și nu ostenesc nici ei mai degrabă ca orcii. Numai că hăituirea ne va fi lungă: ne-au cam luat-o înainte.

– Da, spuse Aragorn, avem nevoie cu toții de puterea de îndurare a gnomilor. Dar haideți! O să pornim pe urmele vrăjmașului, cu sau fără nădejde. Vai și-amar de ne-om dovedi mai iuți ca ei! Hăituirea asta va fi socotită o minune în Cele Trei Neamuri: al Elfilor, al Gnomilor și-al Oamenilor. Și-acum, s-o luăm din loc!

Se avântă ca un cerb. O luă valvârtej printre arbori. Acum, că știa ce-avea de făcut, îi călăuzea ca vântul și ca gândul. În urmă, lăsară codrul de lângă lac. Povârnișuri nesfârșite,